

Inhoud

Heemstede in actie: 'Eet soep voor Puttershoek' <i>Marian Prins</i>	3
George van Raemdonck, een flamboyante Belg in Heemstede <i>Anja Kroon</i>	11
Luchtgevecht boven Bennebroek, 3 mei 1943 <i>Martin Bunnik</i>	18
Annie Klots: een bijzondere juf met een bijzonder grafmonument <i>Marc de Bruijn</i>	23
Van lood en zink tot gloeilampen: de firma G. Rekoert <i>Marloes van Buuren</i>	27
Het 'Adriaen Pauwhuis' en de blekersfamilie Visser <i>Ellen Kerkvliet</i>	34
De kanonnen van Bennebroek <i>Martin Bunnik</i>	40
Van het bestuur	
Uitnodiging voorjaarsbijeenkomst en ledenvergadering van de HVHB	43
Nominaties Burgemeester David Eliza van Lennep Erfgoedprijs	44
Jaarverslag 2014 van de Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek	46
Excursie en rectificaties	49
Cultuurhistorie leidend in beheerplan Groenendaal	50
Interessant om te lezen	51

Voor uw agenda

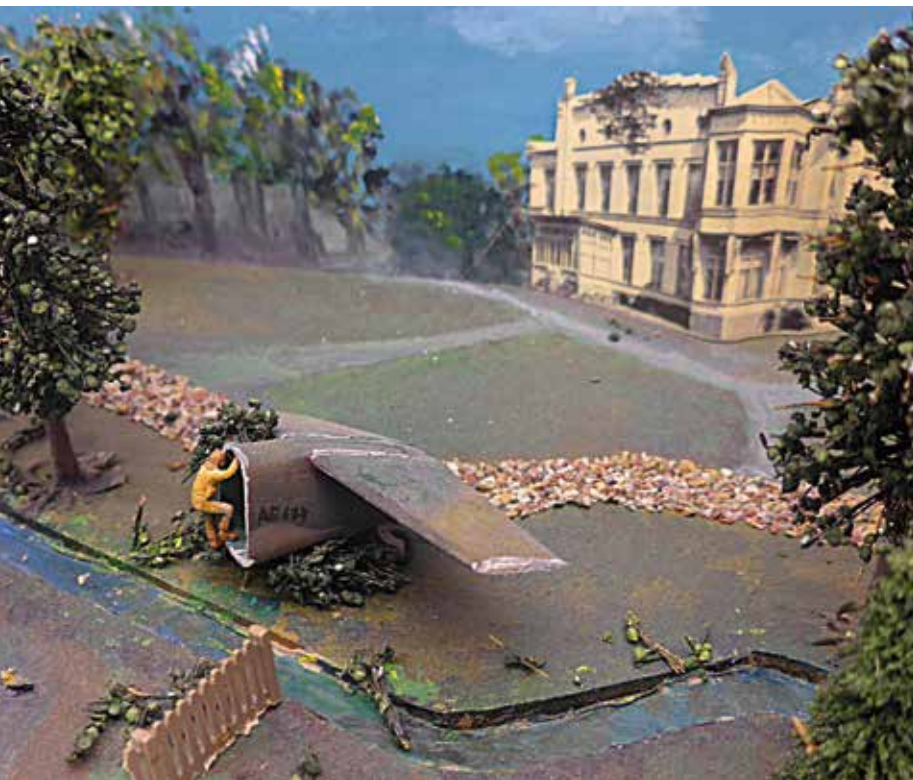
4 juni	Voorjaarsbijeenkomst HVHB, 20.00 u, raadhuis Heemstede
10 juni	Excursie Hildebrandmonument, Haarlem
12 augustus	Wandeling langs geveltekens, Haarlem
12 september	Open Monumentendag, thema Kunst en ambacht
13 oktober	Bezoek aan Noord-Hollands Archief
19 november	Najaarsbijeenkomst HVHB, 20.00 u, 't Trefpunt, Bennebroek

► Een instrument uit de cockpit van de Ventura die boven Bennebroek neergeschoten is. Te zien in het CRASH Luchtoorlog- en Verzetsmuseum '40-'45.

van Huis te Bennebroek uitliet, was snel ter plaatse. Hij nam de gewonde Stannard mee naar juffrouw Willink (de 'freule') op Huis te Bennebroek, waarna de plaatselijke huisarts dokter Manschot ontboden werd die snel ter plaatse was om de brandwonden te verzorgen. Niet veel later kwamen de Duitsers William Stannard ophalen. Na juffrouw Willink en de huisarts voor de goede zorgen

▼ Maquette gemaakt door Rob Hinse, te zien in het CRASH Luchtoorlog- en Verzetsmuseum '40-'45.

bedankt te hebben, stapte de Engelman in de gereedstaande auto. Bij het instappen stonden de Duitsers stram in de houding want ze maakten niet elke dag mee dat iemand zonder parachute van ruim 3000 meter hoogte levend naar beneden gekomen was. William Stannard werd naar het ziekenhuis in Amsterdam gebracht waar hij zijn medebemanningslid Rupert North weer ontmoette. Hij had de crash overleefd door tijdig met een parachute naar beneden te springen. Pilot Stanley Coshall overleefde niet, omdat zijn parachute door de Duitsers aan flarden geschoten werd. Hij en George Sparks hebben hun laatste rustplaats gevonden op de oorlogsbegraafplaats in Bergen. Stannard en North waren tot het einde van de oorlog krijgsgevangen. In 1948 keerde William Stannard naar Bennebroek terug om de 'freule' Willink en dokter Manschot met een bezoek te vereren als dank voor de goede zorgen.

Bronnen

Jon van der Maas en Aad Neeven, *Zonder waarschuwing, Feiten en achtergronden over luchtaanvallen op Haarlem: 1940-1945*. Haarlem 1995.

Capit, Leo, J., 'Er kwam een vriend, die avond' in: Ian Mackersey, *Into the silk, True Stories of the Caterpillar Club*. 1956. <http://1940-1945.bennebroek.nl>: Luchtgevecht boven Bennebroek <http://www.defensie.nl/documenten/brochures/2008/04/08/verliesregister-1939---1945>

Het Luchtoorlog- en Verzetsmuseum CRASH '40-'45 is gehuisvest in het Fort bij Aalsmeer - Aalsmeerderdijk 460 - 1436 BM Aalsmeerderbrug (Rijsenhout). Open iedere zaterdag van 11.00 tot 16.00 uur.

Van lood en zink tot gloeilampen: de firma G. Rekoert

Marloes van Buuren

De start was klein, als eenmansbedrijfje in Haarlem, het eindigde ook weer bescheiden als winkel - een bijzondere winkel, dat wel. In de bijna honderd tussenliggende jaren groeide en kromp het bedrijf mee met de conjunctuur, soms op een laag pitje, dan weer met vijftwintig man in dienst. De firma G. Rekoert werd een begrip in Heemstede.

► *Geer Rekoert en zijn vrouw Marie, 1912.*

In 1890 kwam Jannes Rekoert (1854-1929) met zijn vrouw en vijf kinderen vanuit Dordrecht naar Haarlem. Ze gingen wonen in de Oranjestraat in de Leidsebuurt. Jannes Rekoert was borstelmaker en begon na enkele jaren voor zichzelf de Eerste Haarlemsche Borstelmakerij aan het Nauwe Geldelozepad. Van de twee zoons werd de oudste metaalbewerker en ook zoon Geer zag niets in de borstelmakerij. 'Dat geklier met dat haar was niets voor mij', zou hij later zeggen. Als jongetje al hielp hij een loodgieter in de Oranjeboomstraat en hij leerde het vak bij verschillende loodgietersbazen. Op de Burgeravondschool haalde hij zijn diploma bouwtechnisch tekenen. Zijn oudere maats vonden dat maar raar: wat moest een loodgieter met al die geleerdheid?

Geer trouwde in 1912 met Marie van der Linden. Zij was kostuummaakster en had in de Oranjestraat 65 haar eigen atelier en een winkeltje in fournituren. In 1914 werd hun eerste kindje geboren, zoon Jan. In 1916 vond Geer Rekoert de tijd rijp geworden om voor zichzelf te beginnen. Hij huurde op 19 november 1916 een werkplaatsje in de Veenpolderstraat: de start van de firma G. Rekoert. Niet lang daarna moest hij verhuizen naar grotere werkruimte, want na de oorlog kwam de bouw weer flink op gang. Al gauw had Rekoert vierentwintig loodgieters in dienst.

► *De eerste advertentie in 1916.*

De stap naar Heemstede

Een van de grote opdrachten direct na de Eerste Wereldoorlog kwam uit Heemstede. In 1918 had de Noord-Hollandse Exploitatie Maatschappij de kwekerij Rozenburg gekocht om er huizen te bouwen. In 1918 het blok Herenweg-Amaryllislaan, in 1920 de oneven kant van de Amaryllislaan en in 1921/1922 het

Het 'Adriaen Pauwhuis' en de blekersfamilie Visser

Ellen Kerkvliet

Wie over de Blekersvaartweg in Heemstede gaat, kan het niet missen: het dubbele woonhuis 'Adriaen Pauw'. Hoe komt dat huis aan zijn naam, hoe oud is het en wie hebben er gewoond?

► *Het opschrift boven de deur. (Meestal zien we de spelling Adriaan met dubbel a.)*

En van de huidige bewoners van het Adriaen Pauwhuis aan de Blekersvaartweg is Edwin Visser (1970). Hij is de zevende generatie van de familie Visser die - met een korte onderbreking - vanaf 1759 het monumentale pand aan de Blekersvaartweg bewoont. Veel oude kaarten, notariële transactiepapieren en andere documenten zijn al die jaren zorgvuldig in de woning bewaard gebleven. Dankzij dit familiearchief heeft Edwin een reconstructie gemaakt van de geschiedenis van het pand en zijn bewoners. Dit artikel is daar een samenvatting van.

Naam op de puilijst

In 1966 is het huis gesplitst in twee afzonderlijke woningen. Edwin woont

▼ *Blekersvaartweg 7 en 8.*

in het linkerdeel. Op de puilijst boven de oorspronkelijke voordeur, die van de rechterwoning, prijkt de naam 'Adriaen Pauw'. Sinds wanneer die naam er staat is niet bekend. Wel is zeker dat de familie Visser de naam er heeft laten aanbrengen als eerbetoon aan deze beroemde Heemstedenaar. Want als deze ambachtsheer in de eerste helft van de zeventiende eeuw de Blekersvaart - toen nog Sandvaert geheten - niet had laten graven, waren de blekerijen daar hoogstwaarschijnlijk ook niet geweest.

Wildernis

Het is nu haast niet meer voor te stellen, maar het hele gebied tussen de Herenweg en de Blekersvaart was in de zeventiende eeuw nog onontgonnen duingebied en werd daarom ook wel 'de wildernis' genoemd. Adriaan Pauw liet de grond afgraven en het zand werd over de vaarten afgevoerd naar Amsterdam waar het werd gebruikt om bouwterreinen op te hogen voor de stadsuitbreiding. Voor blekers werd dit een aantrekkelijk gebied om zich te vestigen. Er was helder duinwater en de afgezande percelen waren uitermate geschikt voor de aanleg van bleekvelden.

▲ *De kanonslo-
pen aan de
ingang van de
Bennebroekerlaan
op de hoek met
de Rijksstraatweg
(begin 1900).*

▼ *De kanonnen
van Bennebroek
op de gemeentewerf
in Overveen.*

eeuw werden de kanonslopen verwijderd. Bij de viering van het 350-jarige bestaan van Bennebroek zijn de schamppalen weer zichtbaar in het dorp geplaatst: bij de trambrug markeerden ze de toegang tot het feestterrein.

In 2014 constateerde de gemeente Bloemendaal dat het dek van de trambrug vervangen moest worden. In december zijn de renovatiewerkzaamheden begonnen. De kanonnen werden verwijderd en wachten nu op de gemeentewerf in Bloemendaal (Overveen) op een nieuwe

Amsterdammertje

Iedereen kent het Amsterdammertje, dat je niet alleen in de straten van de hoofdstad maar, zonder het wapen van Amsterdam, ook in vele andere dorpen en steden in Nederland ziet. Ze worden gebruikt als trottoirpaal om parkeren op ongewenste plaatsen tegen te gaan. Het Amsterdammertje ontleent zijn vorm aan het kanon. Als je het paaltje horizontaal legt, herken je de loop met in de mond de loden kogel.

bestemming ter herinnering aan de geschiedenis van de ambachtsheerlijkheid Bennebroek.

Bronnen

Maarten Verkaik, 'Bennebroekse Kanonnenpraat', in: *HeerlijkHeden* 103, 2005.
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Scheepsgeschut>
http://nl.wikipedia.org/wiki/Kanon_%28geschut%29

